

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biourul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Dumineca II. după Rusalii

În sfânta Evanghelie de astăzi cetim, cum umblând Mântuitorul Isus pe lângă marea Galileii, a chemat la Apostolie pe Simon—Petru și pe Andreiu fratele lui, amândoi pescari. Cătră acestia a zis: Veniți după mine, și vă voiu face pescari de oameni. Iară ei îndată lăsând mreșile, s'au dus după dânsul. Apoi a chemat la Apostolie pe alți doi frați, pe Jacob al lui Zevedeu și pe Ioan fratele lui. Acestia încă au lăsat îndată luntrea și pe tatăl lor, și s'au dus după dânsul.

Biserica, Maica noastră, foarte potrivit ne pune înainte aceasta Evanghelie — îndată în Dumineca a doua după Rusalii. Căci cea d'întâi mărire a Bisericii sunt Apostolii. Ei erau niște oameni săraci, niste bieți pescari, nu știau carte, nu aveu ceva minte strălucită, erau tare nedesăvârșii în virtuți, și pare că puțin folos au scos din petrecerea și umblarea cu Mântuitorul lumii și din sfintele lui învățaturi. Cu toate acestea ei au întors lumea, ei au cutrierat pământul dela o margine până la alta, vestind pe Isus la toată popoarele, cari erau cufundata în păcate, fărădelegi, uriciuni și spurcăciuni de tot felul. Și întorcând la creștinism ne-amurile din lume, din acele a popoare au făcut Sfinți, bărbați plini de dragoste creștinească și de râvnă; au făcut din ele muncenici, gata să sufere orice — și chiar să moară pentru credința în Isus Hristos. Și cum au făcut Apostolii atâtea întoarceri de popoare dela păgânism la creștinism? Cu puterea Spiritului Sfânt, pe care l'au primit în ziua de Rusalii, care mai întâi le-a schimbat și înnoit inima lor, apoi prin ei (prin apostoli) a înnoit lumea și a biruit iadul. Biserica este o minune a Apostolilor, precum Apos-

tolii sunt o minune a Spiritului Sfânt. Aceasta este o mare mângâiere pentru noi, dacă iubim sfânta Biserică, și este o sărbătorească întărire a adevărului sfintei noastre credințe.

* * *

Mărirea, ce o avu sfânta Biserică la începutul ei din virtutea, râvna și din ostenele sfinților Apostoli, nu a încetat și nu s'a stâns cu moartea celor doisprezece Apostoli. Apostolii nu puteau trăi până la sfârșitul lumii, ci trebuia să se susțină în Biserică apostolatul pentru mântuirea neamurilor viitoare și a tuturor popoarelor, cari toate trebuiau chimate la credința lui Isus Hristos. Și iată o altă mărire a sfintei Biserici. Cei dintâi Apostoli au îndemnat la Apostolie pe alții, pe cari apoi i-a plămădit și format Spiritul Sfânt. În fiecare veac, în fiecare parte din lume, popoarele au avut apostolii lor, a căror glas l'au ascultat întocmai ca și când ar fi ascultat de glasul Domnului Isus. Iubirea lui Dumnezeu și a sufletelor a aprins mii și mii de inimi ale preoșilor, cari pentru mântuirea sufletelor și-au jertfit viața. Și astăzi, chiar în zilele pe cari le trăim noi, lumea este plină de preoși apostolici, aprinși de o sfântă râvnă pentru a dobândi suflete pentru Isus, pentru Biserică, pentru Raiu. Dacă noi suntem creștini și fii ai sfintei Biserici, dacă ne-am născut în un ținut și în o familie catolică, acestea le datorim apostolilor acelora, cari au fost urmașii celor d'întâi doisprezece Apostoli, cari au păzit lucrarea săvârșită de cei 12 — cu nespuse ostenele și jertfe. Cei d'întâi au sădit credința și au întemiat sfânta Biserică: ceialalți, cari au urmat după dânsii, au udat'o mai departe cu sudorile lor, cu lacrimile lor, cu jertfele lor...

* * *

Acum să cumpănim, fraților, mărirea cea mai mare a sfintei Biserică, și marea mângâiere — ce o au fiii săi din Apostolat. Această mărire izvoarește din acel Scaun, pe care mai întâi șezu Sfântul Petru. — Pe Petru l'a pus Isus de cap a celor doisprezece, de vicar sau locțiitor al său, și Păstor al păstorilor. — Lui i-a dat chieile împărăției Cerurilor și toată puterea, zicându-i: *Tu ești Petru și pe aceasta piatră voi zidi Biserica mea.* — Pe aceasta mare Piatră, Spiritul Sfânt a pus — una după altă — până acuma 261 pietri, cari au ridicat întru înălțime stâlpul adevărului, la care Isus Hristos este temelie și piatra cea din capul unghiului. — Episcopii Romei, urmașii Sfântului Petru, Papii dela Roma, cari de toți sunt până acuma 261, ei sunt capii și temelie Apostolatului, mărirea lui și întărirea și viața. Prin papii dela Roma lumea este creștină de aproape 2000 de ani. — Prin dâșii Credința s'a susținut și păzit una și sfântă. Prin ei Biserica stă pururea frumoasă, mărită, neclătită, nebiruită de Porțile iadului... Prin Papii dela Roma, și în ei poporul credincios împrăștiat în lume (preste trei sute de milioane de catolici) are un Părinte și Păstor universal, un Învățător, care nu poate greși când învață pe toți creștinii, un Sân-Petru tot mereu viu și grăitor, un Vicar a lui Isus Hristos pe pământ... Să ne fie milă de acei creștini, cari prin erezie ori prin oarba desbinare a neunirei — sunt despărțiți de Papa dela Roma și să ne rugăm pentru întoarcerea lor!...

Datorințele părinților față de copiii lor.

(Urmare)

Aici îmi vine în minte ceea ce cefim despre marele Achieru Eli pe carele Spiritul Sfânt ni-l pune de pildă slabă față de pruncii săi, el îi muștră, îi dojenea, însă nu cu asprime, ci tare moale. — Jalnic însă, i-a fost sfârșitul lui — și al întregii sale familii. În o luptă împotriva Filisteilor, Ofiri și Tines acesti doi copii răi, au fost uciși, sicriul legii a fost luat; muierea unuia când a auzit că s'a luat sicriul a murit în dureri de naștere, și el însuși căzând de pe scaun și-a rupt capul. Tristă pildă, pe care Dumnezeu o

pune înaintea părinților spre... cumpănirea că să-i scutească de o iubire oarbă față de pŃuncii lor. A treia datorință: coregerea...

Pildă bună.

Pentru câștigarea virtuților — învățăturile și poruncile sunt lungi, calea cea mai scurtă este calea exemplului călea pildei. Dacă zicala aceasta e adevărată față de toți oamenii, cu cât mai vârtos față de vrâsta pruncilor, vrâstă curioasă, și care nu știe decât să imiteze, se urmeze a face ce vede facând pe alții, căci mai tot sufletul pruncilor — așa zicând — este în ochi! Așa dară pildă, dar nu pildă rele, ci totdeauna pilde bune, iată cartea pruncilor.

Dar cele mai puternice pilde ei le așteaptă dela voi părinți, de la voi tătâni și mama, dela voi pe cari Dumnezeu v'a așezat aproape de ei, ca fie niște îngeri păzitori văzuți, dela voi a căror lucrări sunt îmbrăcate înaintea ochilor lor într'o haină de sfințenie.

Să fiți dară totdeauna o carte vie și pururea deschisă, o icoană vorbitoare, să fiți pentru copiii voștri aceea predică vie — din care să — poată învăța datorințele lor fără de ajutorul multelor vorbe.

Cum e tatăl, așa e și fiul, cum e maica așa e și copilul. O muiere mamă de lume își ducea pe fiica ei unde era mai mare adunare de oameni, și opria pe trecători ca să se mire de ea. La câteva luni după aceea ajunse față necinstită, stricată. Un tinăr desfrânat spunea că pricina pierderii și stricăciunii sale a fost un cuvânt slobod, auzit în vrâstă de 6 ani: acel cuvânt a odărlit și pricinuit roade de moarte.

Pilda aceasta bună să o dați totdeauna, începând din cea mai fragedă vrâstă a copiilor. — Ei zicală că: „omul se formează, se face în vrâsta de 7 ori 8 ani.” — Înima pruncilor voștri este ca o ceară moală, care cu vremea se face vârtoasă, ea va fi și va rămânea așa cum o veți fi făcut, plămădit. Impresiunile cele d'întâi sunt cele mai puternice și cele mai fiitoare. Sămânța virtuții aduce ori mai curund ori mai târziu roada sa. Sfânta Monica a povăluit pe stricatul ei fiu Augustin la calea cea bună pentru că: „poruncile, ce le sădise în suflet le-a arat cu pildele sale, și le-a udat cu lacrimi.”

(Va urma.)

Din catechism.

(Urmare)

51. Oamenii cei dintâi ramas au totdeauna buni și fericiți ?

Oamenii cei dintâi nu au ramas totdeauna buni și fericiți căci au călcat porunca lui Dumnezeu și prin aceasta s'au aruncat pe sine și pe noi toți în cele mai mari necazuri și ne-au făcut vrednici de moarte.

Păcatul lui Adam cu toți l'am moștenit.

De moarte și de osânda toți ne-am învrednicit.

Dumnezeu a spus omului întâi: „Din toți pomii acestei grădini vei mânca, dar din pomul cunoștinței binelui și al răului dintru acesta să nu mănânci, că în ziua în care vei mânca din trântul, vei muri”. (Moisi, 1, 2, 15.)

Porunca dată a fost ușor de ținut, din toți pomii paradisului au putut mânca, numai din unul nu, și mintea omului întâi nefiind încă stricată nu a avut încă, de a se lupta cu o minte deșăartă, nici din partea trupului nu era isplătit, nici obiectul poruncii nu era important, și totuș fiind Dumnezeu izvorul poruncii, prin scopul cu care a fost dat și prin sancțiunile cari au fost legate de ținerea lor, pentru om a fost poruncă de o importanță covârșitoare.

Moisi spune mai departe că Eva a mâncat din pom și Adam a călcat porunca.

Tradiția, cumcă strămoși mâncând din pomul oprit, au pierdut fericirea, se găsește la Greci (Prometheu și Pandora, Hercule smulgând pomul oprit de care atârna serpele), la persiani, egyptieni, chinezi șcl. așa cât chiar Voltaire a fost silit să recunoască, că istoria despre căderea strămoșilor este la baza celor mai multe credinți.

Păcatul strămoșesc a fost un păcat al sumeției și al neascultării, însă lângă aceste s'au mai îngrămădit și alte păcate așa neîncrederea în Dumnezeu, necredința că vor muri, crezând mai bine șerpelui de cât lui Dumnezeu, și uitându-se de atâtea binefaceri a lui Dumnezeu, au fost ingrași, vătămându-l în loc să-i mulțumească.

(Va urma)

SS. Cosma și Damiani (1 Iulie) au fost frați dulci și s'au născut în Arabia dela părinți creștini, Maica lor evlavioasă cu nume Iatta i-a crescut în legea creștinească și în iubirea lui Dumnezeu și a deaptoapelui, drept aceea tinerii frați și au ales cariera, pe care au putut face mai mult folos oamenilor și a lucra și spre mărirea lui Dumnezeu. S'au dus în Siria și au învățat științele medicale adeva de doctorie și ca medici au început a lucra în Sicilia.

Ca medici au fost chemași nu numai la creștini, dar și la păgâni. Această a și fost dorința lor și această a fost scopul lor sfânt, căci astfel li s'a dat ocaziune a conlucra pentru lășirea împărăției lui Dumnezeu. Cercetând pe cei morboși, nu s'a îngrijit numai de vindecarea lor, ci i-au indemnat a suferi cu paciință morbul și a fi tari în credință, iar pre păgâni cu învățături acomodade și cu iubire frătească i-au învățat a cunoaște pre unul Dumnezeu adevărat, și li-au arătat calea pre care pot să ajungă la cer.

Succesul învățăturilor lor a fost minunat, căci au întors pre mulți păgâni la creștinătate, cu atât mai inadins, că în numele lui Isus au făcut și vindecări minunate, de multe ori făcând numai semnul crucii asupra morbosului, acela s'a vindecat. Cătră aceste trebuie să mai amintim că sfinții pentru ostenele lor ca medici nu au primit nici o plată, pentru aceea au fost apoi numiți, doctori fără argint.

Parte abnegațiunea lor cea mare parte vindecările cele minunate au efteuit că foarte mulți păgâni s'au întors la creștinătate. Pentru aceasta mai ales preoții păgâni au început a rescula poporul contra sfinților medici și când sub împăratul Dioclețian fu trimis guvernatorul Lizias în Sicilia pentru persecutarea creștinilor, mai întâi au fost păriți medicii Cosma și Damian. Guvernatorul întrebându-i despre patria, starea și religia lor Sf. Cosma a respuns astfel: „Noi suntem din Arabia, ne tragem dintr'un neam de frunte, suntem medici, aici sunt și ceilalți frați ai noștri, pre cari dacă poștiți îi pot numi.” Numește zisa guvernatorul. Iar Cosma i-a respuns: Antim, Leontie și Euprep sunt numele lor. De ce religiune sunteți? întrebă mai incolo guvernatorul, au respuns sfinții Sunt-m creștini!

După ce guvernatorul înzădar i-a pro-

vocat să se lapede de Hristos și să se inchine idolilor, sfinții au preferit să sufere toate torturile și au ramas statornici in credința lui Hristos. Vezând aceste guvernatorul i-a legat și au fost aruncați in mare, dar ingerul Domnului i-a deslegat legăturile și sfinții martiri vindecați de toate ranele au ieșit nevătămați la Țermure. Apoi au fost aruncați în foc dar și acolo au ramas nevătămați. După aceste au fost legați pre cruci și Lizias a dispus să se ucigă cu săgeți însă nici barem una din săgeți nu i-a nimicit, apoi s'au aruncat asupra lor pietri, dar acele au sărit inapoi și au ucis pre mai mulți dintre ostașii păgâni. In urmă păgânii infuriați i-au tăiat cu sabiile în anul 303 d. Hr.

In onoarea lor s'a rădicat apoi mai multe biserici, astfel și împăratul Iustinian a rădicat in Constantinopol o biserică frumoasă. Din sfințele lor moaște se află in Roma, Paris și Veneția.

In Roma sunt chiar și două biserici zidite in onoarea sf. Una e pe strada Via Cavour numita Chiesa dei SS. Cosma e Damiano din veacul al VI-ea, zidită pe locul bisericii păgâne zisă Templum Sacrae Urbis in care s'au păstrat foile cadastrale și hârțile urbei Roma. Cealaltă e pe calea Viale del Re, impreună cu Ospizio Umberto I. numită S. Cosimato. Aceasta s'a zidit in seclul al X-a de un tribun roman cu numele Alberico, s'a restaurat prima oară în anul 1066 d. Hr.

Bibliografie. Am primit broșurile nr. 3 și 4 edate de „Biblioteca populară din Gherla”. Broșura Nr. 3 are titlul : *Invățătura creștinească pentru femei*, iar nr. 4 conține : *Invățături*

pentru tinerii teciari. Ambele carticele sunt ieșite din peana părintelui canonic Dr. Victor Bojor și sunt potrivite pentru tot timpul dar mai ales se pot folosi cu mult fruct sufletesc la Misiunile populare. Salutăm cu bucurie apariția acestor cărțicele, cari atât în ce privește conținutul cât și limbajul limpede, sunt menite și vrednice să fie răspândite în toate straturile poporului român. Le recomandăm cu toată căldura. Se pot procura dela Tipografia „Aurora”. A. Todoran în Gherla. Prețul unui exemplar 6 L + 1 Leu porto poștal.

Bibliografie. A apărut din „Biblioteca populară creștină din Maramureș”. No. 1. „Marele dar al Credinții” de Părintele dela Bistrița. Prețul 6 Lei. No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Prețul 6 Lei. Se pot procura dela Librăria „Asociațiunii p. cultura poporului român din Maramureș” în Sighet (Piața Unirii No. 25)

A apărut din „Biblioteca populară” din Gherla. No. 1. „Adevărata Biserică a Domnului nostru Isus Hristos” de Dr. Victor Bojor. Prețul 15 + 1 Leu porto. No. 2. „Datorințele creștinești ale bărbaților” de acelaș autor. Prețul 6 Lei + 1 Leu porto. Se pot procura la Tipografia „Aurora” A. Todoran în Gherla.

Calendar săptămânal.

26 Iunie — 2 Iulie 1927.

26. Dumineca. II. d. Rusalii. (Ev. d. Mat. 4, 18.) C. David.
 27. Luni. P. Samson.
 28. Marți. Chir. și Ioan.
 29. Miercuri. SS. Ap. Petru și Pavel.
 30. Joi. Sinod. SS. Ap.
 1. Vineri. Cosma și Damian.
 2. Sâmbăta. Vestm. Mariei.